

[Lars Emil Johansen]

Jeg er sikker på, at det sidste ord langtfra er sagt om den hjemmestyreordning, der efter folketingets vedtagelse af lovforslagene vil træde i kraft den 1. maj 1979, såfremt det grønlandske folk vedtager ordningen ved den forestående folkeafstemning.

Jeg har under behandlingen af hjemmestyreloven og de dertil knyttede bemyndigelseslove givet udtryk for en kritisk holdning over for visse væsentlige dele af hjemmestyreordningen. Jeg skal ikke trætte tingets medlemmer med at gentage mine kritikpunkter ved nærværende lejlighed, men blot sige, at det er min og siumuts faste overbevisning, at de problemer, der vil opstå vedrørende hjemmestyrets ydre rammer, på en langt smidigere måde end hidtil vil kunne løses, når de fremtidige forhandlinger mellem danske og grønlandske myndigheder kommer til at ske på regeringsplan, altså mellem den danske regering og det grønlandske landsstyre.

Vi i siumut glæder os til at starte med hjemmestyreordningen. Det er en stor udfordring for os grønlandere at begynde at udforme vort eget samfund på eget initiativ og ansvar. Vi er fuldt på det rene med, at der forestår store og vanskelige opgaver i forbindelse med opstarten af hjemmestyret, men vi er på den anden side parate til at komme i gang, og vi har rustet os og stadig forberedt os til den nye situation, der alt efter folkeafstemningsresultatet vil opstå den 1. maj 1979.

Her ved afslutningen af behandlingen af folketingets hjemmestyrelovgivning finder jeg det også vigtigt at rette en appel til regering og folketing om at give det grønlandske hjemmestyre en chance for at udvikle sig, og selv om det måske til tider kan være lidt svært at lade være med at optræde som en ivrig storebror, vil jeg indtrængende appellere til regering og folketing om at give det grønlandske hjemmestyre en rimelig tid til selvstændig opbygning af det nye styre.

Nogle af de mest pessimistiske og mest grønlanderundervurderende kritikere af hjemmestyret ynder at udtrykke, at så længe grønlandske myndigheder er henvist til at skulle forhandle med danske myndigheder, vil de danske myndigheder til enhver tid kunne presse de grønlandske myndigheder til situationer, hvor vi grønlandere kan blive nødt til at følge de danske anvisninger. Jeg skal ikke stå her og tale om de grønlandske politikeres politiske gennemslagskraft sam-

menlignet med de danske politikeres, men jeg føler mig foranlediget til klart at udtrykke over for jer danskere følgende:

I kan være sikre på, at vores ansvarsbevidsthed over for vort land og dets fremtid er af et sådant omfang, at I roligt kan regne med, at vi vil løse opgaverne efter bedste evne og vilje. Det forudsætter til gengæld også, at der hersker et tillidsfuldt samarbejde med de danske myndigheder. Det er vigtigt at understrege, at det hører med til hjemmestyrets vigtigste forudsætninger, at de danske politikere indfrier forventningen om et tillidsfuldt samarbejde. Er man gået med til hjemmestyre én gang, må man også tage konsekvenserne heraf og leve op til de krav, en hjemmestyreordning inden for rigsfællesskabets rammer stiller til begge parter.

Jeg vil gerne slutte af med at citere et afsnit af vor grønlandske nationalsang, da jeg finder, at netop dette afsnit udtrykker Grønlands situation nu foran hjemmestyrets indførelse og de dermed forbundne store opgaver ganske præcist:

»Taqilluni naami atungiveaaq
kalaallit, siumut makigitsi!
inuttut inuuneq pigiuminaqaaq
saperasi isumaqaleritsi!«

Af hensyn til de medlemmer, der eventuelt ikke skulle have forstået dette, vil jeg gerne give den danske version af den grønlandske nationalsang, som er skrevet af eskimologen Ilisimatoq i professor William Thalbitzers oversættelse. Den lyder således:

»Umuligt nu længer at dvæle i ro.

Kalâdliit! Stand op det ny i møde!

Som fribårne mennesker herefter vil vi gro;

begynd at tro på evnens morgenrøde!«

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg takker for oversættelsen. Jeg er ikke i stand til at kontrollere dens rigtighed, men er ikke i tvivl om, at den er rigtig.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg skal i hr. Svend Haugaards fravær gøre en enkelt bemærkning specielt vedrørende spørgsmålet om Grønlands forhold til EF og navnlig under indtryk af den debat, der foregik under anden behandling.